

*Oponentský posudek diplomové práce p. Alexandry Brockové **Ne-místné místo člověka***

Doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc.

Disertace na několika filosofických rozvrzích (Pico z Mirandoly, Blaise Pascal, Sören Kierkegaard, Max Picard) propátráva ex-centričnost lidského postavení ve světě jak co do jejího rozdílného založení v těchto rozvrzích, tak – a to především – s ohledem k tomu, jaký život člověk „vede“, příp. „má vést“, tím, kým je se díky tomuto založení „stáváje“.

Práce je v mých očích co do obsahových i formálních ohledů *nesporně výborná*, řekl bych dokonce, že v leccčemž teoreticky přínosná, a nemám k ní proto žádnou podstatnější připomínku obsahovou, nechám-li stranou následující upozornění „kierkegaardovská“, jež však mám za „detaily“ do smyslu argumentace podstatně nevstupující:

- Na ss. 41 a násl. je vykládána Kierkegaardova *niternost* přísně vzato (ač v této věci vedena sekundární literaturou) s dvojí „neopatrností“. Předně s tou, že její výklady v *Závěrečném nevědeckém dodatku, Nemoci k smrti a Pojmu úzkosti* nejsou zřejmě tak bezprostředně kompatibilní, jak je vykládáno, což se zračí i v jejich autorství (v odpovídajícím pořadí: Climacus, Anticlimacus, Vigilius Haufniensis).
- Jistě u Kierkegaarda, protože zde je nutno hledět na historickou diferenci vzhledem ke Stirnerovi, možná ale i v práci celkově, je třeba být opatrný ohledně difference jedinečnosti a jednotlivosti v určení člověka.

Obě tato upozornění nicméně nepovažuji pro obhajobu za směrodatná. Co celkově může být pro mne teoreticky zajímavým problémem je vůbec otázka možnosti sledované lidské „stávání se, čím jest“ založit modalitami bytí a v souvislosti tím souvislostí svoboda – možnost – skutečnost, jak je to (vždy v různém modu) provedeno a interpretováno u všech sledovaných autorů.

Na závěr opakuji, že práci považuji za výbornou a doporučuji k obhajobě.

20. 5. 2023

Benyovszky